ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๖๘

โดยที่เป็นการสมควรเพิ่มเติมกิจการรังนกแอ่น และกิจการการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังนกแอ่น ให้เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เนื่องจากการประกอบกิจการดังกล่าว เป็นกิจการก่อให้เกิดมลพิษ ของเสีย และพาหะนำโรคที่อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า "ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๘"

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๔) ของ ๑๓. กิจการอื่น ๆ ของข้อ ๓ แห่งประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘

"(๑๔) การประกอบกิจการรังนกแอ่น และการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังนกแอ่น"

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

เดชอิศม์ ขาวทอง

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง หลักเกณฑ์และมาตรการควบคุมป้องกันเหตุรำคาญหรือผลกระทบที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพจากการประกอบกิจการรังนกแอ่น และการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังนกแอ่น

พ.ศ. ๒๕๖๘

โดยที่การประกอบกิจการรังนกแอ่น และการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังนกแอ่น มีการกระจายในหลายพื้นที่ของประเทศ ก่อให้เกิดผลกระทบจนเป็นเหตุรำคาญและอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงและผู้ปฏิบัติงาน จึงสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการควบคุมป้องกันมิให้เกิดผลกระทบดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ ข้อ ๖ วรรคสอง และข้อ ๒๒ วรรคสอง แห่งกฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์และมาตรการควบคุมป้องกันเหตุรำคาญหรือผลกระทบที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพจากการประกอบกิจการรังนกแอ่นและการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังนกแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๘”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“สถานประกอบกิจการ” หมายความว่า สถานประกอบกิจการรังนกแอ่น และสถานประกอบกิจการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังนกแอ่น

“สถานประกอบกิจการรังนกแอ่น” หมายความว่า อาคารหรือสถานที่ที่ใช้ประกอบกิจการเก็บรังนกแอ่น และหมายความรวมถึงบ้านนกแอ่นหรือสถานประกอบกิจการที่มีลักษณะเดียวกัน

“สถานประกอบกิจการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังนกแอ่น” หมายความว่า อาคารหรือสถานที่ที่ใช้ประกอบกิจการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังนกแอ่น

“นกแอ่น” หมายความว่า นกแอ่นกินรัง (*Aerodramus fuciphagus* หรือ *Aerodramus germani*) นกแอ่นหางสี่เหลี่ยมหรือนกแอ่นรังดำ (*Aerodramus maximus*) หรือนกแอ่นชนิดอื่นที่ได้รับอนุญาตให้เก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังได้ ตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

"ผู้ดำเนินกิจการ" หมายความว่า เจ้าของ หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของสถานประกอบกิจการ

"อาคาร" หมายความว่า อาคารที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารสำหรับให้นกแอ่นเข้าอยู่อาศัย รวมถึงอาคารที่ใช้เพื่อการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังนกแอ่น ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

ข้อ ๔ ผู้ดำเนินกิจการต้องควบคุมและป้องกันมิให้เกิดผลกระทบจนเป็นเหตุรำคาญหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงและผู้ปฏิบัติงาน ตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๘ และข้อ ๙

ข้อ ๕ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสถานที่ตั้งและสุขลักษณะอาคาร

(๕.๑) สถานประกอบกิจการต้องเป็นอาคารที่มีความมั่นคง แข็งแรง และเหมาะสมที่จะประกอบกิจการได้ ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๕.๒) แนวเขตที่ดินของสถานประกอบกิจการรังนกแอ่น ตั้งอยู่ห่างจากแนวเขตที่ดินของศาสนสถาน โรงพยาบาล สถานศึกษา สถานเลี้ยงเด็ก สถานดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยพักฟื้นหรือผู้พิการ ไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยเมตร

(๕.๓) มีการแบ่งพื้นที่ดำเนินกิจกรรมอย่างเป็นสัดส่วนและเหมาะสม เช่น พื้นที่สำหรับนกเข้าอยู่อาศัย พื้นที่เก็บอุปกรณ์ พื้นที่สำหรับการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังนก พื้นที่สำหรับพักอาศัย

(๕.๔) จัดให้มีระบบระบายอากาศภายในอาคารที่เหมาะสม โดยการระบายอากาศด้วยวิธีธรรมชาติหรือวิธีกลก็ได้ ทั้งนี้ การระบายอากาศทั้งโดยวิธีกล ต้องไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนจนเป็นเหตุรำคาญต่อประชาชนที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง

ข้อ ๖ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะเครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ ทั้งนี้ เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ รวมถึงสวิตช์และสายไฟต่าง ๆ ต้องติดตั้งหรือจัดเก็บอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย ปลอดภัย และต้องได้รับการทำความสะอาดและบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดี

ข้อ ๗ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการมลพิษ ของเสีย และการป้องกันเหตุรำคาญ

(๗.๑) จัดให้มีมาตรการป้องกันและควบคุมมลพิษทางเสียงที่เกิดจากการดำเนินกิจการมิให้เกิดผลกระทบจนเป็นเหตุรำคาญหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยในกรณีที่มีการติดตั้งเครื่องขยายเสียงเพื่อเปิดเสียงบันทึกเรียกนก ต้องควบคุมระดับเสียงเฉลี่ยไม่เกิน ๙๐ เดซิเบลเอ ณ บริเวณภายในสถานประกอบกิจการที่คาดว่าจะมีระดับเสียงดังสูงที่สุด ทั้งนี้ การกำหนดมาตรการป้องกัน

และควบคุมมลพิษทางเสียงอื่นใดเพิ่มเติม เช่น การกำหนดช่วงเวลาในการเปิด - ปิดเครื่องขยายเสียง การจัดให้มีเครื่องมือในการตรวจวัดระดับเสียงเพื่อการเฝ้าระวัง ให้เป็นไปตามที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนด

มาตรการป้องกันและควบคุมมลพิษทางเสียงตามวรรคหนึ่ง ต้องสามารถป้องกันมิให้เกิดผลกระทบจนเป็นเหตุรำคาญหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนที่พักอาศัยในบริเวณใกล้เคียงโดยต้องควบคุมมิให้ระดับเสียงในสิ่งแวดล้อมทั่วไปเกินค่ามาตรฐานตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(๗.๒) จัดให้มีมาตรการป้องกันและควบคุมมลพิษทางอากาศที่เกิดจากการดำเนินกิจการ เช่น ฝุ่นละออง กลิ่น มิให้เกิดผลกระทบจนเป็นเหตุรำคาญหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๗.๓) มีการจัดการน้ำเสียที่เกิดจากการดำเนินกิจการให้ได้มาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

สถานประกอบกิจการที่ไม่อยู่ในบังคับตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ดำเนินกิจการต้องจัดให้มีมาตรการจัดการน้ำเสียเบื้องต้น เช่น บ่อเกรอะ บ่อซึม ที่มีขนาดเพียงพอต่อปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นก่อนระบายออกสู่ภายนอก

(๗.๔) มีการจัดการมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะ

(ก) จัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยที่เพียงพอและถูกหลักสุขาภิบาล คัดแยกมูลฝอยทั่วไปและมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน เช่น ภาชนะบรรจุสารเคมี ถ่านไฟฉายและแบตเตอรี่ และนำไปกำจัดด้วยวิธีการที่ถูกสุขลักษณะตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(ข) การจัดการมูลนกแอ่น ให้มีการเก็บรวบรวมมูลนกอย่างสม่ำเสมอ และนำไปจัดการด้วยวิธีการที่ถูกสุขลักษณะ ทั้งนี้ ต้องสามารถป้องกันกลิ่นรบกวน และมิให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์และแมลงพาหะนำโรคได้

(ค) การจัดการซากนกแอ่นต้องใช้วิธีที่ถูกสุขลักษณะ ไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์และแมลงพาหะนำโรค และต้องไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนจนเป็นเหตุรำคาญต่อประชาชนที่อยู่อาศัยในบริเวณ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

ข้อ ๘ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการสุขาภิบาล

(๘.๑) ควบคุมดูแลมิให้มีน้ำท่วมขังบริเวณสถานประกอบกิจการ และจัดให้มีการระบายน้ำเสียด้วยวิธีการที่เหมาะสม

(๘.๒) จัดให้มีห้องน้ำและห้องส้วม ตามแบบและจำนวนที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และมีการดูแลความสะอาดให้อยู่ในสภาพที่ถูกสุขลักษณะ

(๘.๓) สถานประกอบกิจการต้องมีการควบคุมป้องกันสัตว์และแมลงพาหะนำโรค เช่น หนู แมลงวัน แมลงสาบ ไรนก ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยหลักเกณฑ์การป้องกันและกำจัดแมลงและสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรคในสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพโดยอนุโลม

(๘.๔) ดูแลทำความสะอาดภายในอาคารสถานประกอบกิจการและบริเวณโดยรอบ รวมทั้งเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ ให้อยู่ในสภาพดีและถูกสุขลักษณะ

ข้อ ๙ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน

(๙.๑) จัดให้มีที่ล้างมือ ล้างหน้า หรือสถานที่ชำระล้างร่างกายตามความจำเป็นและเหมาะสม เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสะดวกต่อการชำระล้างหรือทำความสะอาดร่างกายจากการสัมผัสกับสิ่งสกปรก

(๙.๒) อาคารสถานประกอบกิจการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังนกแอ่น ต้องจัดให้มีความเข้มของแสงสว่างให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

(๙.๓) จัดให้มีอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลให้เพียงพอและเหมาะสมตามลักษณะความเสี่ยงของงาน เช่น หน้ากากป้องกัน ถุงมือ รองเท้าบูท ทั้งนี้ ต้องมีมาตรการควบคุมให้ผู้ปฏิบัติงานสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลตลอดเวลาการทำงานตามกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ข้อ ๑๐ สถานประกอบกิจการที่มีการดำเนินกิจการมาก่อนวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ ให้สถานประกอบกิจการไม่ต้องปฏิบัติตามข้อ (๕.๒) แต่ต้องจัดให้มีมาตรการป้องกันเหตุรำคาญหรือผลกระทบต่อสุขภาพที่อาจเกิดขึ้นแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงอย่างมีประสิทธิภาพ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘
เดชอิศม์ ขาวทอง
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข